PROCLAMATION

AT THE GOVERNMENT HOUSE AT OTTAWA.

Wednesday, the 28th day of October, 1914.

Present:

HIS ROYAL HIGHNESS THE GOVERNOR GENERAL IN COUNCIL.

The Committee of the Privy Council have had before them a report, dated 28th October, 1914, from the Minister of Justice, stating that it is expedient and necessary to take measures to prevent espionage and also to prevent alien enemies in Canada who are likely to render effective military assistance to the enemy from returning to the enemy's service, and to provide for the proper supervision and control of such aliens as may be so prevented from leaving Canada and the detention under proper conditions and maintenance where required of such of said aliens as it may be found necessary to inter nas prisoners of war, and that it is likewise desirable considering the lack of opportunity for employment that aliens of enemy nationality who are not likely to add to the strength of the enemy's forces and who desire and have the means to leave the country be permitted to do so;

The Minister observes that it is considered probable that aliens of both classes will be found grouped in particular localities, principally with in or in the immediate neighborhood of the large cities and towns.—

The Minister, therefore, recommends that it be enacted by the Governor in council under the authority of The War Measures Act as follows:—

(1) One or more offices of registration shall be established in such cities, towns and other places as may be from time to time designated by the Minister of Justice, and an officer shall be appointed by the Governor in Council for each of the offices so established who shall be called "Registrars of Alien Enemies."

(2) The Registrars shall be under the immediate direction of the Chief Commissioner of Dominion Police who shall exercise general supervision over them in the performance of their duties and to whom they shall report as may be required. The Minister shall appoint such assistants to such registrars, clerks and other officers as may be necessary for the proper carrying out of the provision of the present order.

(3) It shall be the duty of a registrar to examine each alien of enemy nationality attending before him, and to register in a book to be provided for the purpose the name, age, nationality, place of residence in Canada and in the country of nationality, occupation, desire or intention to leave Canada and the names of the wife and children (if any) in Canada of every such alien and such other particulars necessary for identification of such alien of enemy nationality or otherwise as may seem advisable.

(4) Every alien of enemy nationality residing or being within any of the cities, towns or places, so designated as aforesaid, or within twenty miles thereof, shall as soon as possible after the publication in the Canada Gazette of a proclamation designating such city, town or place as one wherein a registry office is to be established under this ordinance, attend before the registrar or one of the registrars, for the city, town or place within or near which he is or resides and truly answer such questions with regard to his nationality, age, residence, occupation, family, liability and intention as to military service, and otherwise, as may be lawfully put to him by the registrar.

(5) No alien of enemy nationality shall be permitted to leave Canada without an exeat from a registrar; provided that the Chief Commissioner of Dominion Police may in any case grant or cancel an exeat to an alien of enemy nationality who is registered.

(6) The registrar may issue an exeat to an alien of enemy nationality if satisfied upon the examination and registry that such alien of enemy nationality will not materially assist by active service, information or otherwise, the forces of the enemy.

(7) If it appears to the registrar that any alien of enemy nationality who is not permitted to leave Canada may consistently with the public safety be suffered to remain at large, such alien of enemy nationality shall be required to declare whether or not he desires and has the means to remain in Canada conformably to the laws and customs of the country, subject to obligation to report monthly to the Chief of Police of the city where or in the neighborhood of which he is registered. If yea, such alien of enemy nationality may be permitted his liberty, subject to the conditions aforesaid and the provisions of this ordinance. If nay, he shall be interned as a prisoner of war. The registrar shall report to the Chief of Police the names and addresses of those who elect to remain at liberty. Any alien of enemy nationality who in the judgment of the registrar cannot consistently with the public safety be allowed at large shall be interned as a prisoner of war.

(8) If any alien of enemy nationality who is by the terms of this ordinance required to registrar, fails to do so within one month after publication of the proclamation referred to in section 4 of this ordinance or within seven days after the date when he shall by reason of his residence come within the description of those required to register, which ever date shall be last, or if he refuse or fail to answer truly any of the questions put by the registrar, or if, being registered he fail to report as hereinbefore required or to observe any of the conditions on which he is permitted to be at liberty, he shall in addition to any other penalty to which he may be therefore by law liable, be subject to internment as a prisoner of war.

(9) Where any alien of enemy nationality interned under the provisions of this order has wife or children living with and dependent on him, such wife and children shall be permitted to accompany him.

(10) Such provision as may be as prisoners of war shall be made by aliens of enemy nationality interned necessary for the maintenance of the military authorities who may require such prisoners to do and perform such work as may be by them prescribed.

(11) No alien of enemy nationality who is required to register shall be naturalized unless in addition to other requirements he produces and files with his application a duly certified certificate of a registrar that he is registered pursuant to the provisions of this ordinance, and that his application for naturalization is aproved by the registrar.

The Committee submit the same for approval.

RODOLPHE BOUDREAU,
Clerk of the Privy Council.

УРЯДОВА ОПОВІСТКА.

РІШЕНЄ РАДИ.

[2721]

В ПРАВИТЕЛЬСТВЕЕННІЙ ПАЛАТІ, В ОТТАВІ.

Середа, 28-го Жовтня, 1914.

В присутности:

ЕГО КОРОЛІВСЬКОГО ВЕЛИЧЕСТВА ГЕНЕРАЛЬНОГО ГУБЕРНАТОРА, НА РАДІ.

На засіданю Тайної Ради предложено звіт міністра Справедливости з д. 28-го жовтня, 1914, в якому сказано, що есть вказаним і потрібним видати зарядженя для охорони перед шпіонажем, в таком запобігти, щоби ворожі чужинці, які можуть подати ворогови мілітарну поміч, вернули до ворожої служби, щоби забезпечити отвітний нагляд і контролю сих чужинців, для перешкодженя виїзду з Канади для задержаня їх під певними умовами і удержанє о скілько зайде потреба сих чужинців, яких прийдеть ся інтернувати як полонених, як також, що есть рівнож пожаданим, з огляду на недостаток занятя, щоби отсі чужинці, які не моглиб помогти ворожій силі, в міру бажаня могли покинути сей край;

Міністер замічає, що чужинці обох кляс будуть мабуть знаходитись в певних округах, головно коло більших міст або в самих містах. —

Оттим - то Міністер предкладає, щоби Генеральний Губернатор, на основі закона про воєнні Зарядженя — поручив як слідує: —

(1) В таких містах, місточках і місцевостях, які від часу до часу мавби означити Міністер Справедливости, мають бути утвореними Надзірні Бюра і через Генерального Губернатора має бути установленим для кождого такого Бюра урядник, який буде називатись "Надзирателем ворожих Чужинців."

(2) Надзирателі будуть під безпосереднім наглядом головного Комісара Домініяльної Поліції, який буде виконував над ними загальний нагляд, і контролю їх діяльности та перед котрими мають здавати вони в міру потреби рапорти. Міністер заіменує для Надзирателів таких помічників, писарів та иньших урядників, які будуть потрібними до переведеня в житє отсего розпорядженя.

(3) Надзирателя обовязком буде списати з кождим чужинцем, належним до ворожої народности протокол, та вписати до призначеної на се книги імя, назвище, вік, народність, місце замешканя в Канаді і в рідній краю, занятє, бажаня чи замір покинути Канаду, імена жени і дітий (о скільки суть) в Канаді дотично кождого з чужинців, як рівнож всі подробиці потрібні до ідентифікації таких чужинців належних або й ненележних до ворожої нації, в міру потреби.

(4) Кождий чужинець приналежний до ворожої національности, замешкалий або перебуваючий в сих містах, місточках, які повиcше означено, або в промірі 20 миль від сих місцевостий, має, в найкоротшім можливо часі, після проголошеня в Канадийській газеті прокламації, яка означує такі міста, місточка або місцевости, де мають бути утворениими бюра контрольні по мисли отсего розпорядженя, явитись перед надзирателем або одним з надзирателей для даного міста, місточка або місцевости, в котрім або окрузі котрого живе і точно відповісти на питаня дотично народности, віку, замешканя, родині, заміру чи бажаня покинути Канаду, призначеня, обовязку чи заміру дотично войскової служби, та дотично иньших питань які може задати надзиратель.

(5) Ніякий чужинець приналежний до ворожої національности не сьміє покинути Канади без дозволу надзирателя: з тим застереженем, що Головний Комісар Поліції Домініяльної може в кождім випадку видати або знести дозвіл на перепустку для Чужинця ворожої національности, який есть в реєстрі.

(6) Надзиратель може видати перепустку чужинцеви ворожої національности, коли записки і доходженя вказують що чужинець не може в дійсности подати помочи, через чинну службу, інформації чи иньшим способом, ворогови.

(7) Коли надзиратель думає, що котрий чужинець ворожої народности, якому не вільно покинути Канади, може безпечно бути полоненим на волі, тоді має дотичний чужинець заявити, чи бажає і має средства лишити ся в Канаді, отвітно до законів і звичаїв краю, під сим услівєм, що має місячно мельдуватись в Поліції місцевости де є реєстр чужинців. Коли так, тоді може чужинець услівно лишитись на волі, згідно з повисшими умовами і зарядженями. Коли ні, тоді буде інтернованим як полонник. Надзиратель має донести Начальникови поліції назвиска сих, що суть на волі. Всякий чужинець, ворожої народности, якого на гадку надзирателя небезпечно лишити на волі, має бути інтернованим як полонник.

(8) Коли який чужинець ворожої народности, що після повисших постанов має ся мельдувати, не зробить сего протягом місяця після оповіщеня прокламації згаданої в секції 4 сего розпорядженя, або протягом семи днів від дня коли з титулу замешканя в данній місцевости, обовязаний до мельдованя ся, який то речинець есть невідкличнo послідний, або коли не хоче чи не буде відповідав по правді на питаня задавані надзирателем, або будучи в реєстрі, не буде мельдував ся, як висше приписано, згідно не додержить котрого - небудь обовязку, на підставі якого жиє на волі, тоді, без огляду на які небудь иньші кари, якими може підпасти, буде інтернованим, як полонник.

(9) Коли чужинець ворожої народности, інтернований по мисли сего розпорядженя, має при собі жену чи діти, а со вони суть на єго хлібі, тоді можуть вони з ним бути інтернованими.

(10) Для удержаня чужинців ворожої народности можуть бути видані військовими властями такі зарядженя, які показують ся потрібними, а власти можуть приказати їм робити яку небудь отвітну роботу.

(11) Чужинець ворожої національности, що має зголоситись до спису не може бути натуралізованим, хиба ще, при иньші умови виказесь і зложить разом з оголошеним отвітно виставлений цертифікат від надзирателя, що він є в реєстрі, після приписy сего розпорядженя та що его натуралізації нічо не стоїть на перешкоді.

Рада вносить отже до затвердженя.

РУДОЛЬФ БУДРО,
Секретар Тайної Ради.

CALDER & SON
663 MAIN STR.
БАНКИРІ І ПРОДАВЦІ ШИФКАРТ.

Стара і солідна всім добре знана фірма.

А. Караноцюи
Завідатель чужинецького відділу.

ПОШУКУЮ

своєї сестри, Доці Мидак, походячої з Городенки, вже другий рік в Канаді. Минувшого року перебувала в Монтреал. Хтоби знав о ній або она сама, нехай зголосить ся на адрес:

ILKO RIPAK
P. O. St. Julian, Sask.

ПОШУКУЮ

свого діда **Петра Яцевюка** походячого з села Кривча, повіт Борщів, мав перебувати десь на фармах за Вінніпеґом. Хто би о нім знав, або він самий,

IWAN DROZDOWICZ
18 Maple Ave. Montreal, Que.

ВАТЬКО РОДИНИ, або всякий мущина, котрий має понад 18 літ, може взяти гомстед, чверть секції отвореної домініяльної землі в Манітобі, Саскачевані і Альберті, зголошуючий ся мусить явити ся особисто в аґенції домініяльних земель або в суб-аґенції дістріктовій. Брати гомстед через повномочія, можна брати в всякого місцевого аґента домініяльних земель (не суб-аґента) після певних умов.

ОБОВЯЗКИ—мешкати на фармі і управляти землю через три роки. Гомстедовець може мешкати на фармі не менцій як 80 акрів не дальше як 9 миль від гомстеду — на певних умовах. В всякім випадку вимагає ся хати в котрій можливо мешкати, хиба тоді ні, Коли повинности помешкання відбуває ся в сусідстві.

В деяотрих дістріктах гомстедовець може примощити чверть секції сусідуючої з його гомстедом. Ціна три долари за акер.

Обовязки: — Шість місяців мешкати кождого з шість років від дня вступу (включаючи час потрібний до удержаня патенту на гомстед) і пятьдесять акрів обробити.

Гомстедовець, котрий покористував ся правом одержаня гомстеду і не може взяти примщика, може купити гомстед в певних дістріктах в ціні 3 дол. за акер.

Обовязки: — мусить мешкати через шість місяців кождого року через три роки. Виробити 50 акрів побудовати хату вартости 300 дол.

Скількість обробленої землі може бути зменшена тоді коли земля є корчовата або камениста.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA, ONT.

Elliot, Macneil & Deacon
Адвокати, повновласники, нотарі, виступають в судах карних і цивільних.
Офіс 712 & 722 McIntyre Block
Phone Main 18 & 19 Winnipeg, Man.

Dr. B. GERZABEK
Одинокий Руский Лікар зі Старого Краю в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома під ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter a Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 7-10 вечером. Telephone: St. John 991 як також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ, знаній під назвою Приватного Шпиталю під ч. 415-417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано, 1-6 по пол. і 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР! ПОВІДОМЛЕНЄ!
REGAL WINE COMPANY Limited.
Telephone: Main 898. 721 Main Str., Winnipeg.
Сим маємо честь повідомити шановних читачів „КАНАДИ" і запросити їх відвідать нашого новоотвореного гуртовного складу лікерів. Ми ся певні що ручимо всі, найдете наш склад в кождім часі в великім запасі найлучших Вин, Лікерів, Пива, Тютюну і Цибар. Ми маємо у себе на складі всякі найлучші і найпопулярнійші вироби.
Наші ціни суть пристуні і спеціяльно знайдуть у нас покупця. Наша доставка есть найскорша і найсправна. Замовлення з околиці одержать напу найбільшу услугу і вигляд. Скоро і точно доставa то, го що хто зафраується буде завсігди годом в нашім складі. Пишіть і приходіте!
REGAL WINE COMPANY LIMITED
721 Main Str., Winnipeg, Man.
МИ ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ.

Edward L. Drewry,
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John — Winnipeg.
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте DREWRY'S: Ляґер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всім знані.
Telephone: St. John 221.

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів
під назвою
"ОРЕЛ"
НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!
Напитки в нас ріжнородні і первородної знаменитости — зрештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.
Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знижити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.
Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 ґальон	$2.50
Житнівка 1 ґальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 ґалон	$5.00
Бренда лутша 1 ґальон	$5.50
Скоч 1 ґальон	$4.50
Ганишівка красна 1 ґальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 ґальон	$6.00
Кмінківка 1 ґальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 ґальон	$6.00
Рум ямайка 1 ґальон	$9.00
Вино 1 ґальон	$1.00
Старий порт 1 ґальон	$1.25
Ліпше за ґальон	$1.50
8 літний порт 1 ґальон	$2.50
Білий порт 1 ґальон	$2.50
Черешневе вино 1 ґальон	$2.25
Лондон порт 1 ґальон	$2.50
Катауба порт 1 ґальон	$3.25
Катауба ліпше за ґальон	$3.50

Угорське вино квартова фляшка від 25ц до $1.25.
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адреса: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

~ CANADA ~

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

,,CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisement.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Четвер 3 го Грудня 1914. Число порядочне 65. Winnipeg, Man. Thursday December 3rd 1914. Число 47.

ДО ВИСОКОПОВАЖАНИХ ПАНІВ ЧИТАЧІВ ПРЕДПЛАТНИКІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ НАШОЇ ЧАСОПИСИ.

Високоповажані Панове!

Многі з Вас запитують нас коли ми побільшимо нашу часопись. Наша часопись як Вам відомо виходила на 8 сторін однак по причині війни котра потягнула за собою фінансовий застій ми були примушені зменшити наші видатки а тим самим зменшити нашу часопись.

Тепер коли рух трохи більше оживлений в Канаді ми хотілиб побільшити наше видавництво. Побільшити не штука однак побільшенє коштує гроша.

Наша часопись зробила собі широке вже поле за час свого істнованя і нині єї читає пять тисяч наших прихильників і предплатників. Наша часопись має чотири тисячі читачів, котрі занизились вислати нам передплату однак до сего часу еще сего не зробили і до сих Високоповажаних Панів обертаємось з просьбою о ласкаве надісланє нам залегности і заразом відновленя пренумерати на 1915 рік.

Коли кождий з наших Читачів пришле нам свою належитість то спевностію що ми поширимо нашу часопись і постараємось Вас задоволити.

Предплата наша недуже висока бо лише **оден доляр** на рік, і ми віримо що так маленьку суму найде і найбіднійший з наших предплатників.

Той читач що читає часопись а нехоче за ню платити кривдить нікого иньшого а свого таки брата во Христі сусіда і приятеля того котрий заплатив належитість.

Кождий хто нам пришле предплату сейчас отримає від нас прекрасний календар "Українська Родина" на 1915 рік. Календар оздоблений богатома ілюстраціями з теперішньої війни як також з нашого Канадийського житя. Самий календар коштує 50 ц. а ми вишлемо его кождому хто нам пришле предплату на 1915 рік. Тепер війна і календарів мало тому спішіть ся з висилкою долярів.

З надією що Високоповажані Панове сповнять свій обовязок,

пишемось з глубоким поважанєм

АДМІНІСТРАЦИЯ "КАНАДИ".

Гроші висилайте на адрес:

RUTHENIAN PUBLISHING CO. LTD.,
261 FORT STR., WINNIPEG, MAN.

В СПРАВІ РЕҐІСТРАЦІЇ.

В четвер 3. грудня отвирає ся офіс для реґістрації на 112 Кольоні Стр. на зад Горс Шов Бідд. в Вінніпеґу мають реґіструвати ся всі Німці, Австрійці і Турки які нe мають горожанських паперів.

Години реґістрації кождого дня: від 10 рано до 1 по полудни, від 2.30 до 5 і від 7 до 9 вечером.

В Вінніпеґу мають реґіструвати ся також мешкаючі поза Вінніпеґом 20 миль довкола.

Однакож справа реґістрації не надто нагляча щоби всі мали одного дня зареґіструвати ся. Але се конечне для того, хто хоче десь їхати желізницею.

Реґіструвати в згаданім офісі буде полковник Линдсей.

Звернемо увагу ще на одно — за кого записувати при реґістрації. Нас звуть і ґалицянами і австріяками, та темні люди і самі себе звуть усіми назвами, тілько не тими, що повинні.

Наша народня назва є: Українці і так називає нас весь учений сьвіт. А хоч і назва Русин наша, то вона обнимає лише галицьких і буковинських Українців, отже є більше Лецева. До того ся назва невигідна, бо дехто слово Русин перекладає по англійськи Рошен, не знаючи, що се означує не Русина - Українця, але Москаля. А хоч ту вже відома назва Рутініян, то все-ж лiпше уживати властиної назви — Українець, по англійськи "Украйніян". (Ukrainian). І ся назва вже в части відома Англійцям, а коли хтось не знає, то наша річ пояснити, що се наша властина назва якою називає себе нас 35 міліоновий народ.

Отже всі повинні записувати себе як Українці — Украйніянс, не инакше.

ДО ГОРОЖАН ВИБОРЦІВ ПЯТОЇ І ШЕСТОЇ ВАРДИ!

ГОРОЖАНИ!

Прийшов час, в котрім Ми, Панове Виборці, Українці, Поляки і Німці маємо серіозно застановитись над долею нашого міста Вінніпеґ, а тим самим і над нашою власною долею.

Незавидна наша доля!

Податки подвоїлись, роботи не маємо, всюда нами поштуркують ся, з нами не рахують ся. Ми, що платимо величезні податки, не маємо голосу що до видатків і поліпшень в північній части міста. За наші гроші роблять роботи на полудневій части міста, а нам наставили всяких інспекторів і не конечних урядників, котрі не тілько що беруть за дармо наш тяжко запрацьований гріш, але ще й знущають ся над нашими народами. Так дальше бути не може! Ми мусимо сему зарадити... А як зарадити? Дуже легко! Зарадимо лише тоді, коли всі як один візьмемо участь в надходячих міських виборах. Коли всі ті, що маємо право голосувати, не поліпнуємось, підемо до урни виборчої і дамо наші голоси на тих кандидатів, котрі є поставлені з рамени народа, і котрі будуть працювати в користь сеє части міста, в котрій ми живемо.

Тими кандидатами є:

В пятій Варді на уряд Алдермана є п. Т. Д. ФЕРЛЕЙ, а на шкільного троста П. Й. АЛЕКНО. в шестій Варді на уряд Алдермана п. Й. Г. КІММЕЛЬ. Повисших кандидатів поставив народ, і вони є народними кандидатами. Народ поставив повисших кандидатів, народ виробив їм програму і народ мусить їх вибрати! Тому до діла Горожани! Не жалуймо труду в сі часу для наших кандидатів.

Памятаймо, що коли виберемо людий, яких виставив спільний комітет, тим зробимо честь поселенцям сеї части міста і виборемо собі кращі права. Сповнім отже панове Виборці свій горожанський і народний комітет, бо лише сі постарають ся, щоби в сій части міста, де ми живемо, були кращі порядки і полекші.

Від наших кандидатів поставлених народом будемо мали право все і всюда жадати справоздань з роботи, їм будемо представляти наші домаганя, нашу нужду і вони певно сповнять хоч в части наші домаганя.

День голосованя є 11 грудня, зробім собі сьвято! Знаймо, що можуть в сей день бути всякі перешкоди зі сторони противних кандидатів, уважаймо, щоб обійшлось без сварок і заколотів!

Покажім себе свідомими, гідними і розуміючими свої горожанські права!

Не слухаймо підшептів, або обіцянок зі сторони противних нам кандидатів, або їх агентів. Не чекаймо аж до послідної хвилі в день голосованя!

Найкраще буде, коли кождий по змозі піде з самого рана віддасть свій голос, в відтак піде по приятеля, батька, брата, жінки, та кождого заохотить і вкаже на кого має віддати свій голос.

ПАМЯТАЙТЕ НА ДЕНЬ 11 ГРУДНЯ (ПЯТНИЦЯ).

Голосувати можна від год. 9 з рана до 8 в вечір.

Тож до діла! Покажімо, що можемо!!

Вінніпеґ, дня 28.-XI. 1914.

Спільний Горожанський Комітет на пяту і шесту Варду.

І. Негрич, В. Еккес, Н. Боднар, П. Янчура, А. Семкович, І. Новацкі, І. Медер, М. Демчук, І. Забігоцкі, Е. Оробко, П. Гіґейчук, Т. Помес, Тео. Боднар, М. Єремі, Й. М. Небилович, Тео Стефаник, Ант. Задворний, А. Міхальскі, М. Присляк, В. Кізюк, К. Слугоцкі, Н. Пайони, М. В. Слобода, Л. Кулеша, Марин Лях, В. Пенкальскі, Яков Міслей, Й. І Макарський, Н. Вінк, І Стронк, Ф. Кочорек, І. Г. Марун, Й. Малий, Р. Дибек, П. Папкрійк, Л. Віктор, П. Високі, Й. Рупентель, А. Стівен, Й. Світайло, Т. Ястремський, О. Боянівський.

ВІСТИ З ПОЛЯ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

ЖОВНІРИ ТЕРПЛЯТЬ СТРАШЕННО ВІД ГОЛОДУ І ЗИМНА.

Німці не покидають заміру дістатись до Калляйс.

Париж, 2 грудня.

Цілий минувший тиждень не приніс нам жадних несподіваних новин з західного терену війни. Обі армії з виїмком малих потичок майже не рухались. Одні канони не спали. На цілім правім крилі німецької армії в Бельгії велась завзята канонада. Дула канонів, вилівали тисячі шрапнелів, котрі пукаючи несли смерть і муки неприятелеви. Німці не посунулись о-знак в їх кемпі видно великий рух що має означати, що незадовго приступлять знова до сильного атаку в своїй дорозі на Калляйс.

Найбільшим ворогом, гіршим від куль показавсь тепер мороз. Тисячі жовнірів повідморожувало руки і ноги, як також тисячі погинуло від ревматизму, тифусу, запаленя легких і інших слабостий.

Німецькі жовнірі в Бельгії в Фляндрії потерпіли найгірше. Як нам відомо, Бельгійці поперервали слюзи і затопили велику часть територі, на котрій знаходились німецькі війска.

З тої то причини прокинулись всякі пошести і терпіня.

Брак зимових квартир відбивавсь сильно на жовнірах, котрі стратили свою войовничу завзятість. Західна зима в тій части сего року дуже остра.

Убитих в войованю в тій части було дуже много, однак ще так боять ся тепер куль, як пошестей і голоду. Всяка провізія вичерпує ся чимраз більше. Німцям стає що раз тяжше запровіянтувати армію, котра стоїть на цілій боєвій лінії проти союзників.

Німецький генеральний штаб попістає в великій непевности. Не знають чи під силившись сьвіжою армією, мають дальше йти до свеї цілі, чи вернутись і вицофати ся з Бельгії, того страшного побоєвиска, де погибло сотки тисяч Кайзерових найхоробрійших леґіонів.

БРИТИЙЦІ БОМБАРДУЮТЬ.

Амстердам, 2 грудня.

Британські воєнні кораблі розпочали сильну канонаду около бельгійських берегів. Німці відповідають їм своєю тяжкою прибережною артилєрією. Доносять з достовірних жерел, що Німці вивозят богато армат і амуніції з західного на всхідний терен. Сто сорок вісім машинових армат і 50.000 кавалерії переїхало через Горбесталь в дорозі до Кольна напроти Москалів. З другої знов сторони вісімнайцять великих канонів дістало висланих на північ від Бруґе і до Остенд, котрі мають відбивати атаки британійської і французької фльоти зі сторони моря.

КОРОЛЬ ЮРІЙ НА ПОЛИ БИТВИ.

Париж, 2. грудня.

На поле битви до Британського головно командуючого, прибув тут Король Юрій. Президент французький Пойнкаре і командуючий союзними арміями генерал Жовре відвідали нашого Короля в кватирі Британійського головно командуючого Генерала Френча де разом мали спільний обід.

АВСТРІЙЦІ ПРОГНАЛИ СЕРБІВ І ЗАБРАЛИ БІЛГОРОД, СТОЛИЦЮ КРАЮ.

Відень, 2. грудня.

По завзятій борбі, в котрій Серби і Австрійці понесли богато страт, — австрійські війска побили Сербів і забрали столицю Білгород.

Комендант пятого корпусу генерал Франк так доносить в своїй депеші до Цісаря Фр. Йосифа: — "З нагоди 66 роковин вашого панованя позволь мені зложити у твоїх стіп веселу новину, що наші війска забрали нині Білгород."

ПООБМОРОЖУВАЛИ НОГИ.

Лондон, 2 грудня.

Офіцири інваліди, котрі прибули сюда з поля битви в Франції, говорять, що тепер есть около 1.500 жовнірів по шпиталях в Франції з обмороженими руками і ногами. Говорять, що більш як 1.000 треба оперувати і відтинати ноги і руки. Обморожуваня твари, ух, носів, рук та ніг як також цілковите замерзанє нищуть армію гірше від куль і шрапнелів. Коли жовнір обморозить ногу, то він вже ніколи більше до війни не поверне.

ЖВАВІ ЧОРНОГОРЦІ.

Лондон, 2. грудня.

Півофіціяльне донесенє повідомляє, що через пять день Австрійці усильно старались відтяти і перешкодити злуку чорногорської армії з сербською. Чорногорці однак не дались по кількадневній битві припустили атак, виперли Австрійців і примусили їх пофнути ся в зад. В тій битві полягло 600 Австрійців. а

(Продовженє на стор. 2.)

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у четвер.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації: "КАНАДА" 261 Fort Street, Winnipeg, Manitoba.

CANADA
Ruthenian Weekly

Publishers RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c.

For advertising rates and all business matters address: RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

ПЕРША ОБЛОГА ПЕРЕМИШЛЯ.

У віденській німецькій часописи "Райхпост", в ч. 499. і слідуючих з днів 20—25 жовтня находимо цікавий опис першої облоги Перемишля. Деякі вимки подаємо нашим читачам.

Комендантом залоги в Перемишли є польовий маршалок Герман Кусманек, котрий умілою рукою кермував цілою обороною. Облога твердині тривала від 18. вересня до 8. жовтня. В тім часі були сильнійші й слабші напади Москалів і залога доказувала чудес хоробрости. Москалі, приступаючи до облоги, чванили ся, що здобудуть твердиню протягом чотирох днів в однак, як тепер бачимо, вони протягом 21 днів облоги не здобули ані одного форту. Не можна сказати, що би Москалі не били ся хоробро. Противно, вони робили великі зусиля, не щадили ні куль, ні людського житя, щоби поставити на своїм. Але сильні форти твердині й нечувана витревалість і завзятість австрійської залоги паралїжували всі російські напади.

До 22. вересня нагромадили Москалі аж пять корпусів війска, постягали навіть корабельні гармати, бо звичайні полеві 21 центиметрові канони були за слабі.

Російський дневний розказ, виданий комендантом облягаючої армії Радком - Димітрієвом каже, що твердиня мусить бути здобута до дня 8. жовтня, бо в противнім разі може прийти відсіч. Дійсно 8 жовтня почали Москалі уступати з під Перемишля і твердиня уратувала ся.

Кореспондент часописи "Льокаль - Анцайґер" подає такі вісти (подаємо їх в скороченю):

Нині рано (18-го жовтня) збудив мене зі сну гук тяжких австрійських пушок. Почала ся битва з російським військом, [illegible] рядку втікали з Угорщини. [illegible]

до дуже близько, з чого виходило, що почали стріляти нові австрійські батерії, які мали боронити наші полки піхоти, що йшли до штурму на ворога.

Само місто Перемишль, до якого я вчера добив ся по чотироденній утяжливій подорожи, і то переважно піхотою, є набите по береги австрійським військом. Воно майже нічого не потерпіло від російського бомбардовання. Лиш декілька фортів, на які через довший час була звернена найбільша лють ворогів, віднесло деякі ушкодження. Коли 17-го вересня послідний зелізничий потяг з Перемишля вивіз австрійських зелізничих урядників з міста, яке підчас мира числить около 60.000 душ, половина населення була вже передше виїхала, головно усї засібнїйші. В місті вільно було лишити ся лиш людям політично непідозрілим, та тим, які могли виказати ся, що мають на 3 місяці припасів живности. Політично підозрілих висилано до Лінцу. Заступникам деяких великих торговельних фірм позволено лишити ся, щоби вони надзирали над своїми складами. Тимчасом наплили непроглядні маси Москалів. І дня 22-го вересня Перемишль зістав окружений з усіх боків ворогами. Правдоподібно Москалі не мали ще своєї тяжкої артилєрії, бо сего дня лиш з трудом можна було приєднувати їх приняти битву.

Доперва в неділю, перед вісьмома днями почали вони скажено острілювати форти, що аж вікна у місті дзвеніли та мури дрожали. Скажена канонада тривала без хвилинки перестанку до середи. В середу над вечір вона стала потрохи уставати. Шрапнелї і гранати летіли аж у місто. Їх правдоподібно звернено на магазини поживи; та ні один з них не поцілено. Деякі доми, між иншим шпиталь, зістали збурені. Також і на жидівський цвинтар впало кілька бомб, та вони не експльодували. Два форти, один на схід, а другий на полудне від міста зістали найгірше ушкоджені; однак ворогови вони завдали далеко страшнійші страти, як самі понесли.

Коло одного форту ворог натикнув ся на підземні міни. Наступила страшна експльозія; десятки тисяч Москалів згинуло. Їх ще днесь стосами можна бачити, як лежать непогребані на місци експльозії. Вид тих пошарпаних, пірваних на кусні трупів є страшний. В четвер битви майже зовсім не було. За те залога кілька разів випадала з крепости і відступаючому ворогови завдала болючі страти, та богато салдатів полонила.

Після обчислень коменданта твердині, облога Перемишля коштувала Москалів 40.000 людий в убитих, ранених і взятих до неволі. Австрійська залога стратила підчас цілої облоги не цілих 500 людий.

Відворот Москалів з під Перемишля [illegible] радше на безладну втечу. А що він [illegible] легкою річею [illegible] переконали ся найліпше [illegible] непрохідними, розмоклими дорогами.

Мені позволено оглянути декілька фортів, острілюваних російською тяжкою артилєрією. Там, де гранати трафили стальні вежі, видно було зелізний бетон. Залога, яка обслугувала тяжкі опанцирені гармати, оповідала мені, що коли російський гранат вдарив у вежу, то мало ся зовсім таке враженє, начеб наступив сильний землетрус. Та Москалї трафляли дуже рідко. З того вношено, що їм поталани до лише дуже мало своїх тяжких, 18 центиметрових пушок поставити під Перемишль. Їх гранати поцілили лиш два рази в австрійську артилєрію, при чім згинув один канонір, а сімох зістало ранених. Поза сим форт не відніс ніякого ушкодження. Ворожі гранати били переважно в глинковату землю поза фортом і я бачив там сотки лійковатих заглублень в землях, яких глубокість і обсяг вказували, що Москалі мають не дуже тяжку артилєрію. Майже чотири дні без перерви йшов огонь їх пушок, а шкоди не зробив ніякої. Раз удало ся російській піхоті підійти шанцями на 200 метрів до форту але лиш на се, щоби сей час вивісить білу хоругов. Бачучи се російська артилєрія звернула свій огонь на тих охочих до піддачі, так, що з них ледви 50 найшло охорону перед власними гарматами за австрійськими валами.

Австрійський полковник Гібер обіцяв мені ще показати дійсну битву. І ми автомобілями поїхали на північ. Наші автомобілїсти набрали вже такої вправи, що вони умiють з однаковою скоростю і зручностю їхати болотнистими, розмоклими полями, як і битими гостинцями. І ми скоро доїхали до одної місцевости, 25 кільометрів на північ від Перемишля, де перед коротким часом вела ся ще завзята борба. Мешканці села всі повтікали. В ні одній вікні не бачило ся сьвітла, з ніодного комина дим. Село було мертве. А однак мешканці мимо того мусїли бути десь в поблизу, бо як лише показали ся уніформи наших офіцирів на вулици, як за хвилину довкола них зібрала ся громада жінок і дітий та старців і почала жалувати ся на знущання Москалів. Кромі кількох дір в улици від московських гранатів, не було видно ніяких инших слідів бомбардовання. Тимчасом настала ніч і Москалі застановили свій огонь. Бо вони в війні, що тикає ся нічного супокою, суть дуже точні.

ВІСТИ З ПОЛЯ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

(Продовженє зі стор. 1). [illegible] ини 33 Чорногорії. Чорногорська армія дуже мала, то [illegible] вони провадять відчутну війну, до чого їм [illegible] положенє їх краю. [illegible]

ВЕЛИКА БИТВА НА ВСХОДІ ЕЩЕ НЕ РІШЕНА.

Російські "побіди" так як і все, за скоро були проголошені. — Німці тримають ся мощно на своїх позиціях, помимо того, що тисне їх Москаль. І страшне зимно.

Петроград, 2. грудня.

Вчерашня офіціяльна телеграма подає слідуючу вість: "На 1. грудня майже на цілій лінії був застій, окрім около лінії Лович, де провадилась борба, але вже не така завзята.

"Около півночи ворог машеруючи купою припустив сильний атак на наші позиції в околиці, на північ від Лодзі однак зістав відпертий.

"На лівім крилі около Кракова наші війска забрали Величку, проганяючи з неї Австріяків. Перемишль тримає ся дальше."

"На російсько німецькій границі в східній Прусії Німці дальше держать свої уфортифіковані позиції, з котрих вони робили атаки, однак всі їх зусиля зістали відперті. Така сама доля стрітила Німців в околиці Домброви і Шустоф.

"На Торунь - Краків лінії Німці припустили сильний атак, однак зістали відперті з величезними стратами в околиці Богомілов. Наші війска відперли неприятеля, взяли богато до неволі.

"Австрійські війска боронячи приступів до Кракова, зістали сильно розбиті і утікають в неладі в околицю форта. На галицькій лінії ми поступаємо дальше.

БЕРЛІНСЬКІ ТЕЛЕҐРАМИ.

Бездротним телеграфом через Лондон офіціяльна Берлінська телеграма доносить, що Німці здобули від Французів сильну позицію в околиці Арґоне на західнім терені війни. Сю важну позицію здобув Кайзерів власний реґемент 120 Віртембурської інфантерії, задаючи Французам великі страти і забираючи около 300 жовнірів до неволі. Відомости в чужих часописах, що тих 23.000 Москалів, котрі ми взяли до неволі входить в рахубу з 40 000 нами взятих суть неправдиві.

В битвах в околицях Вроцлавска, Кутна, Лодзі і Ловича поміжи першим падолистом, а першим грудня, ми взяли до неволі 83.000 таки цілих живих, не ранених Москалів.

ВІДВАЖНИЙ ЦАР.

Петроград, 2. грудня.

Цар Николай приїхав на поле битви в Польщу.

Як доносимо вище, то й англійський король Юрій знаходить ся також на поли битви. Минувшого тижня король Юрій в асистенції двох високих офіцирів відвідав жовнірів в окопах і говорив з ними. Жовнірі були дуже врадовані візитою свого найвисшого вожда і ся візита додала їм сили, до хоробрости і скріпила їх віру в остаточну побіду над ворогом.

Почестність гостити Британії на поли битви єсть першим Британського монарха за 171 років.

Послїдний Британський король, що бачив [illegible] на поли битви був король Юрій II

ЕВРЕКА

МОЛОДЦІ!!!

Хочете, щоб на вашім лиці не було ріжних прищів раз на завсігди?

Чочете, щоб ваше лице полїстало чисте, свіже, біле і молоде завсігди, купуйте і вживайте нашу масть "ЕВРЕКА."

ПАННОЧКИ І ПАНІ!!!

Хочете бути красними? то не потребуєте тратити цїлу масу гроша на ріжні перфуми і косметы, що лише прикрашує ваше лице часово, а опісля псує шкіру. Наша масть "ЕВРЕКА" раз на завсігди позбавить вас видатків і клопоту.

Після першої міксури "Еврека" ваше лице зістане на довший час вільне від прищів, плям і буде біле як сніг! — Одна міксура коштує $3.00, а пів $1.50.

Замовляйте на адресу:

EUREKA
686 Flora Ave. Winnipeg, Man. Canada.

"ЕВРЕКА" з винахід А. Химина, хем ка, що одержав диплом і патенти від канадійського правительства в Отаві.

Замовляюча картка на „Канаду".

Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
261 Fort Street, Winnipeg, Canada

Прошу о висилку мені „Канади" почавши від

Імя
Адреса
Пошта

261 Fort Str., Winnipeg, Man.

ВЖЕ ВИЙШОВ
Календар на Рік 1915
ТОВАРИШ ІМІГРАНТА
[illegible]
Narodna Wola,
316 N. Washington Ave.,
Scranton, Pa.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone: St. John 605.
Jos. Hennesey, [illegible]
[illegible]

SAVOY HOTEL
[illegible]
Main Str., напроти С. Р. R. Станція і вікт 1 дол. денно.
[illegible]

Заснований 1900.
ДР. МОРДЕН,
Дентист.

котрого зараз сеї часописи рекомендує Сотки людий скористали з нагоди зниження цїни за направлювання зубів.

ЧОМУЖ ВАМ НЕ СКОРИСТАТИ.

Ми закладаємо золоті зуби по 5 дол.

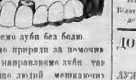

Тягнемо зуби без болю.

Маємо приряди за помочию котрих направляємо зуби так скоро, що людий мешкаючих поза містом обслугуємо дуже скоро.

Наша адреса: [illegible] Main Str., Realto Block, Winnipeg, Man.

ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ І ПО ПОЛЬСЬКИ.

EXCURSIONS

CANADIAN NORTHERN

ПО ЗНИЖЕНИЙ ЦІНІ до всіх міст ВСХІДН. КАНАДИ

Тепер час набути зниженй білєт. Білєти продают ся від 1-го грудня до 31 го. Важні на три місяці.

ДО СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

ДУЖЕ ЗНИЖЕНІ ЦІНИ ДО [illegible] СЕРЕДНИХ ШТАТАХ.

[illegible]

ЗНИЖЕНІ ЦІНИ ДО ПОРТІВ АТЛЯНТИКУ До Англії і до полудневих міст.

[illegible]

Canadian North'rn Railway

THE SELKIRK HOTEL
[illegible]
02-804 Main st. Phone S. J. 2533.

Олекса Ре[illegible].

КОВБОК.

(Казка).

II.

Завитала весна в гори; приснула сонячним сяйвом; синула квітами - ристами; розстелилась зеленою травицею по горах. Зацвили вишні - черешні; загостили ластівки-щебетушечки; перелетіли бузьки по-над гори, дикі гуси, качки — гуцули рушили в дорогу, на зарібки, йшли в бутини, йшли й на дараби.

Юра вибравсь в дорогу з своїм найліпшим товаришом, легінем Палієм. Йшли в бутини.

Юра й Палій товаришували від дитячих літ. Хати їх були в сусідстві і вони зросли майже на очах один у другого. Разом бавились на вулиці в коників, разом пускали на млинівці дараби з прутиків, разом пасли чужі вівці та корови в полонині, разом терпіли біду-горе сирітське. Коли повиростали на красних дужих легінів, Анниця була пятнайцятилїтньою дівчинкою, але її незвичайна краса вже закрутила всім голови Розточенським легіням, які просто дуріли за нею. Не минуло се ні Юру ні Палія. Обидвом їм від погляду чорних, як терен Анничиних очий робилось горячо: серце починало калатати в грудях, немов би хотіло вирватись звідтам, а в голові здіймавсь солодкий, аж до паморок, туман, що закривав перед їх очий, думки, бажаня — а в тім тумані виразно рисувалось лише Аннечине личко, мов квітка гірська принадне; блестіли її очи манючі, глибокі, як ті гірські пропасти. . .

— Любчику, братчику Палійку! — каже Юра до свого друга - приятеля. — Біда зі мною.

— А то яка? — питає Палій.

— А така, що впала мені до голови Анниця; ні їсти, ні пити, ні робити не можу без думки про неї, а прийде ніч, сон мене не бере; так і стоїть передімною Анниця, мов жива. Порадь щось брате - товаришу.

Зблїд, як стіна, від тих слів Палій: з ним самим коїлось те саме, що й з Юрою: і йому думка про Анницю не давала супокою ні в день ні в ночи. Але не признавсь він в тім Юрі, лише хвильку помовчавши буркнув крізь зуби:

— Та що пораджу тобі, любчику - Юрчику. Іди спитай о пораду Анницю, вона тобі найкраще порадить.

— Ге, порадить! — відповів Юра. — Вона боганька дочка, а я бідак: — трудно.

Нічого не відповів на се Палій, лише очи його заволоклись темною барвою, гей би тїнь якась впала на них, а в серцю заворушилось невиразне, тиснуче передчутє чогось болючого. Від того часу Палій, немов би ще більше привязавсь до Юри, старав ся бути як найчастійше з ним разом; він слідив за кождим рухом Юри; ухо його ловило кожде слово Юрове. Він слідив за кождим кроком свого товариша, особливо, як той йшов кудись ввечері. Тоді, крадучись, віддалеки, та оглядаючись на всі боки, то приставаючи, то знов пускаючись іти, сунув за ним, мов чорна тінь, Палій.

А Юра почав ходити до Анниці.

Се склалось просто і несподівано для нього. Раз Юра йшов стежкою понад потік, вертавсь з полонини. На закруті мало зіштовхнувсь з Анницею, що йшла горі потоком. Несла щось в бесагах, здаєсь харчі для когось із домашних, що перебував в полонині коло маржини. Обоє на хвильку станули в зачудованю від несподіванки. Юра поздоровкавсь, дївчина відповіла.

— Куди йдеш, Аннице? — питає Юра.

— А тобі що до того? — відповіла Анниця, блиснувши очима, і засміялась.

— Та нічого, я тільки так питаю. . .

— Як нічого, то не питай! — засміялась дівчина й зробила рух, щоб обминути його та йти далі, але Юра схопив її за руку.

— Чекай, встигнеш! Ти чого сердита?

— А як же, сердита... пусти! — пручалась дївчина.

— Е! а як не пущу, то що мені зробиш? — засміяв ся Юра, чим раз дужче стискаючи її за руку. Так борикаючи ся вони опинились край берега потока.

— Пусти, я не хочу! — Анниця шарпнула руку і вирвалась від Юри, але стратила рівновагу і була б впала в потік, наколи б Юра не вхопив був її обома руками. Діткнувшись її, він вже не в силі був її випустити: раптом в нїм загоріло і закипіло; він не стямивсь, як притис Анницю до грудий і пригорнув свої уста до її уст.

— Пустиш ой пусти, любчику... пусти, соколику... пусти, Юрчику... — просилась перелякана Анниця; пручалась впиралась руками йому в груди, але він не пускав її: стискав чим раз міцнійше в обіймах; цілував її й шепотів пристрасно, — Аннице, моя ти Аннице! — Бачив перед собою лише ті очи чорні, блискучі; чув лише як на його грудях тремтїли її молоді, тверді груди; в жилах вогнем палало; йому здавалось, що він росте, підіймаєсь в повітрє; величезна солодка хвиля [illegible] його, [illegible] в повітрі, [illegible] його і [illegible] він стиснув Анницю ще міцнійше і кинувсь з нею в [illegible] смерек...

Гей могучий карпатський медвідь, порвав і волоче до темної барлоги бистру ланю.

[illegible] після того Палій завважав велику зміну в Юрі, який з сумного і понурого раптом зробивсь веселий. Щось штовхнуло Палія в серце. Ся переміна в Юрі здалась йому підозрілою; він не витерпів і запитав:

— Юрчику-любчику, чого ти такий веселий та втішний.

Юра всміхнув ся, блиснув очима й відповів:

— Палійку-любчику, я тобі щось скажу, тільки тобі, але, мій! — і Юра поклав собі на губу палець, показуючи сим, що те що він скаже, має лишитись в абсолютній тайні. — Анниця — вже моя Анниця: ми любимось.

Палієви заперло дух, так стиснуло його за серце і він мало не крикнув від болю але переміг себе і лише скрипнув зубами і затиснув з усієї сили кулаки, гей би хотів руками затримати в собі те щось страшне, що хотіло вирватись з нього криком розпуки й болю.

— Що тобі, любчику що тобі, братчику — кинувсь до нього Юра, побачивши як той зблід і заскреготів зубами.

— Зуб заболів... — ледво вимовив Палій.

— Палійку, ходім до мене: неня має лік від зубів — затрівожились Юра.

— Се не поможе! — буркнув Палій, обернувсь, і пігнав як вихор. Заздрість, злоба й шалений, внутрішний біль гнали ним, як повінь; не знав куди женеть ся, не знав чого женеть ся, лиш мусів бігти й бігти....

Палій вислідив Юру і Анницю, як вони сходились в однім місци над тим потоком, де так несподівано, так швидко й так могучо вибухло їх молоде житє коханєм, повилось щастєм — роскошею. Два роки сходились вони на тім самім місци, впивались коханєм — раюванєм, забували про долю недолю, що мов мачуха-мати нерідна розлучала їх перед світом-людьми, гнала їх на безлюдє, в темний ліс, в дику темряву ночи — і весь той час вони були певні свого таємничого захистку, були певні, що жадне цікаве око не осквернить їх сьвятині-таємниці — і весь той час разом з ними був третій тут зараз за близьким деревом або за каменем; чув їх віддих горячий, чув їх шептанє солодке; горів разом з ними в огни пристрасти; затискав в руці топір, готовий що-хвилї кинутись на них, знищити їх одним махом руки; тис груди до землї, аби серце з грудей не вискочило; гриз землю, гриз власне тіло, аби не вибухнути криком нелюдської розпуки, криком пімсти і кари за чуже щастє, за своє нещастє...

І за весь той час Палій ані словом одним, ані поглядом очей не дав пізнати Юрі, що він — Палій кохає його любку, кохає кождим кусником свого тіла, кохає найменчим фібром своєї душі. Він був такий самісінький, як і давно перше, перед тим; був товаришом, братом, але ся зверхня маска творилась коштом внутрішної ненависти пекельної. Всіма силами своєї душі ненавидів він Юру й лише чекав на відповідну хвилю, аби відплатити ся йому за всі ті муки, що як йому здавалось терпів через Юру. Го-го! гуцул годен витримати найлютійші муки мовчки, без реметва, аби лише дійняти своєї цїли, чи доброї, чи злої; вміє гуцул терпіти, вміє ждати, алеж зате вміє й карати...

(Дальше буде).

ТЕЩА В ПОЛОНІ У ЗЯТЯ.

Що се в полі забіліло,
Ой чи гуси, чи лебеді?
Тепер гуси не літають,
А лебеді не плавають.
Ой вийду я на могилу
Подивлю ся у долину:
Там татари полон женуть...
Один полон з жіночками,
Другий полон з дівочками,
Третий полон з діточками.
Стали кошом від Ярошом
Та взяли ся паювати:
Дівка впала парубкови,
А тещенька зятенькови.
Ой кінь біжить дорогою,
А тещенька терниною;
Назад себе поглядає,
Сліди кровця заливає;
Чорний ворон залітає,
Тую кровцю випиває.
Приїзджає він до двору:
"Вийди, вийди, Татарочко,
Привів тобі невільницю,
А до смерти робітницю."
А вона її завела,
Три роботи загадала:
Щоб очима стадо пасти,
Рученьками кужіль прясти,
Ноженьками колисати.
Теща дитя колисала
І дитині приспівала:
"Люлю, люлю, Татарчатко,
По ненечці унучатко...
Бодай стало виздихало,
Бодай кужіль спопеліла,
Бодай дитя скаменіло!"
Почув тото вірний слуга —
"Чи чули ви, паниночко
Як вам кляла робітниця:
Бодай стало виздихало,
Бодай кужіль спопеліла,
Бодай дитя скаменіло!"
Вбігла хутко Татарочка,
Бігла боса, без боцея,
Та вдивила по личеньку,
Свою рідну матіноньку.
"Ой ти, доню, моя доню!
Не тільким тя годувала
І ночий не досипляла.
По личеньку тя не била.
"Мамко-ж моя старенькая,
Почім ти мене пізнала,
Щось мя донечкою назвала?
"Як тя баба в купіль клала,
На груди ти іскра впала,
По тім я тебе пізнала."
"Мати моя, мила мати!
Скидай з себе тії лати,
Візьми дорогії шати.
Будеш з нами папувати."
— "Лише мої вбогі лати,
Ніж дорогі твої шати.
— Слуги-ж мої тай вірнії,
Пряжіть коні воронії,
Везіть тещу в її землю,
В її землю христіянську.

В неділю, 22. с. м. відбули ся звичайні збори Тов. Укр. Нар. Дім на котрих рішено, щоби устроїти розігравку еще перед Різдв. Сьвятами; а що річи як ріжні віктуали та дрова до палива показали ся пожаданими минувшої розігравки, тому вибрано комітет котрий буде старати ся якнайбільше таких річий дістати. Тов. П. Боннівського висилає товариство своїм коштом яко делегата на кольонію поміж наших фармерів збирати фанти на згадану розігравку і загалом інформувати фармерів про ціль будучої інституції.

Рішено також йти з колядою на Різдв. Сьвята, як і минувшого року і вибрати комітет, котрий має занятии ся сею справою.

Дирекция.

ДО ВИБОРЦІВ ВАРДИ 5-ої!

Я є чоловіком, що дбає передовсім про інтереси Північного Вінніпегу.

Моїм заходом осьвітлено Мейн стр. Північного Вінніпегу. Я власне довів до будови "собвей" на Арґіл Стр., де чужинців арештували при переході і карали. Я постарав ся о основанє безплатного міського робітничого бюра в Вінніпегу. Кождий там дістає роботу без платно; 10.000 людий дістало тут роботу протягом одного року. Я причинив ся до того, що смертельність дітий зменшилась до 33 проц. через запровадженє здорового молока і леду даром. Я запровадив подвійну треку на Мк Филипс ул. і дбав про ню в ваші інтересі.

Коли буду тепер вибраний, то займу ся справою безробітя і доложу всіх старань, щоби се нещастє в Вінніпегу не мало місця. Голов по подбаю про чужинців, бо і я сам чужинець. Таксамо буду дбати о зниженє податків і другі справи, що найбільше можуть обходити Північний Вінніпег.

Приятель робітників і всіх котрі щиро на справу дивлять ся. Говорю всякими чужинецькими мовами.

ГОЛОСУЙТЕ ОТЖЕ ДНЯ
11 ГРУДНЯ 1914 РОКУ НА
A. SKALETAR'A
НА АЛДЕРМАНА ВАРДИ 5-ОЇ
В МІСТІ ВІННІПЕГУ!

Голосуйте
— НА —
M. W. TRILLERA
НА
АЛДЕРМАНА
ВАРДИ 5-тої
В МІСТІ ВІННІПЕГУ
І БІЛЬШЕ РОБОТИ
ТАНЬШІ ПОДАТКИ.
ПАМЯТАЙТЕ
День 11 ГРУДНЯ
1914 Р.

ГОЛОСУЙТЕ НА
R. S. ROBINSON'A
— НА —
КОНТРОЛОРА Міста ВІННІПЕГ.

R. S. Robinson
є всїм добре знаний в місті Вінніпегу як добрий бізнесмен і тактовний чоловік. А чоловік, котрий був в бізнесі через ціле житє, потрафить добре і совісно розпоряджати справами і майном міста.

ПЕРШЕ ВСЕГО ПОДАТКИ БУДУТЬ ЗНИЖЕНІ.

ПАМЯТАЙТЕ ДЕНЬ 11-го Грудня. 1914.

HUGH D. CUTLER
адвокат
Полагоджує всякі справи. В сякцх процедурах удавайтеся до нього.
Phone M. 2119, 210 11 Nanton Bldg. Winnipeg, Canada.

Читайте і ширіть "Канаду" від хати до хати і з рук до рук.

З АВСТРІЯСЬКИХ ЯІСТ ВТРАТ В ЛЮДЯХ.

Іиф. Рег. 84. Олекса Дубінський, ранений.
Іиф. Рег. 37. Іван Дубовап ран.
Іиф. Рег. 37. Гнат Дудип. ран.
Іиф. Рег. 99. К. 9. Йосиф Фукаль, ранений.
Іиф. Рег. 37. Іван Гайдач, ранений.
Іиф. Рег. 37. Павло Гарай, ранений.
Іиф. Рег. 37. Юрко Гаврилас, ран.
Іиф. Рег. 37. — Гадзик, ранений.
Іиф. Рег. 37. Іван Гердан, ран.
Іиф. Рег. 24. Матвій Гершаль, ранений.
Іиф. Рег. 85. Микола Годван, ран.
Іиф. Рег. 48. Стефан Голубець, ранений.
Іиф. 53. Іван Горник, ранений.
Іиф. Рег. 48. Антін Грабант ран.
Іиф. Рег. 53. Іван Гредель, убитий.
Улан. Рег. 3. Іван Гула, уб.
Іиф. Рег. 37. Петро Гайда, ран.
Іиф. Рег. 16. Матвій Гайдзик, убитий.
Іиф. Рег. 37. Дмитро Гайду, ран.
Іиф. 37. Михайло Гайду, ранений.
Іиф. 11. Іван Гаік, ран.
Іиф. 11. Йосиф Гайпик ран.
Іиф. 24. Микола Ганак, ран.
Іиф. 19. Стефан Ганак, ран.
Іиф. 53. Юрко Гандрака, ранений.
Іиф. 37. Матей Гайдук, ран.
Іиф. 24. Іван Гельнарський, убитий.
Іиф. 37. Микола Генеч, ран.
Іиф. Рег. 37. Франко Гаплича, убитий.
Іиф. Рег. 11 — Голуб, ран.
Іиф. 44. Андрій Говрат, уб.
Іиф. 11. Йосиф Громадка, ранений.
Іиф. 11 Василь Громадка, ран.
Іиф. 99. Франко Грушка, ран.
Фрайтер Іиф. 11. — Грушка, ранений.
Иіф. Рег. 11 — Губак, ран.
Іиф. Рег. 37. Іван Іваник, ран.
Улан Рег. 3. Саверко Іванюк, ранений.
Драг. Рег. 8. Іван Янчишин убитий
Іиф. Рег. 37. Юрко Югас, убитий.
Стрілець ч. 24. Віктор Югас, ран.
Іиф. Рег. 37. Юрко Юрас. ран.
Стріл. Ч. 5. Омелян Юращак, ранений.
Іиф. Рег. 37. К. 5. Антін Юрик, ранений.
Іиф. Рег. 37. К. 6. Антін Юрик, ранений.
Іиф. Рег. 37. К. 3. — Юрик, ран.
Іиф. Рег. 37. Гаврило Кадар, ран.
Иіф. Рег. 37. Тома Кадлець, рон.
Іиф. Рег. 48. Іван Каманович, ранений.
Іиф. Рег. 24. — Космик, уб.
Іиф. Рег. 11. Йосиф Каспар, ран.
Іиф. Рег. 37. Стефан Каван, ран.
Іиф. Рег. 36. Павло Киркович, убитий.
Рег. Арт. 10. Василь Кісіль, ран.
Рег. Арт. 37. Олекса Кіс, ранений.
Рег. Арт. 62. Антін Кіс, ран.
Рег. Арт. 37. Іван Кірс, ран.
Рег. Арт. 37. Іван Кіс, ран.
Рег. Арт. 90. Антін Кіска, убитий.
Стріл. Ч. 5. Іван Клос, ран.
Іиф. Рег. 37. Іван Кобиль, убитий.

(Дальше буде).

Голосуйте на

П. АЛЕКНА

— НА УРЯД —
ШКІЛЬНОГО ТРОСТА
5-тої Варди.

Обовязком Русинів і Поляків єст поширати і вибрати пана Алекну. Пан Алекна є всім знаний яко чесний і совістний чоловік.

ГОЛОСУЙТЕ
НА БУВШОГО АЛДЕРМАНА
M. Finkelsteina
на контрольора міста Вінніпегу, в день 11 грудня 1914.

М. Фінкельштайн є чоловіком, котрий має досвід з громадської ради. Він є приятелем робітника. Його платформа є: зниженє податків і робота для безробітних. 33 літнє його житє в тім місті дає певну запору ну, що дбати буде як найліпше про розвій міста.

По всякі інформациї Phone Garry 2562 or Sher. 594.

ВІДДАВАЙТЕ ВАШІ ГОЛОСИ.
НА
McArthur-a
ЯК КАНДИДАТА НА КОНТРОЛЬОРА НА 1915 РІК,

який з'обовязує ся заступати отсі справи:
Цементованє улиць, сурш, хідники, каменоломи і рви на шутер. Се великої ваги справа і горожанам міста повинно дуже залежати на тім, хто сі справи розумно поведе. Тут ходить о наші потреби і о вдоволенє сих потреб.

ПАМЯТАЙТЕ НА ДЕНЬ ГОЛОСОВАНЯ 11 ГРУДНЯ 1914.

П. П. АЛЕХНО.

Русько - Польський заклад фотографічний, повозний і погребовий. — Автомобілі для винайму, карети на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу

376 Selkirk Ave.

Телефон: St. John 1794.
WINNIPEG, MAN.

CALDER & SON
663 MAIN STR.
БАНКИРІ І ПРОДАВЦІ ШИФКАРТ.

Стара і солідна всім добре знана фірма.
А. Каракоцюк
Завідатель чужинецького відділу.

ПОШУКУЮ

своєї сестри, Доці Мидак, походячої з Городенки, вже другий рік в Канаді. Минувшого року перебувала в Монтреал. Хтоби знав о ній або она сама, нехай зголосить ся на адрес:

ILKO RIPAK
P. O. St. Julian, Sask.

ПОШУКУЮ

свого Діда Петра Яценюка походячого з села Кривче, повіт Борщів, мав перебувати десь на фармах за Вінніпегом. Хто би о нім знав, або він самий,

IWAN DROZDOWICZ
18 Maple Ave. Montreal, Que.

БАТЬКО РОДИНИ, або всякий мущина, котрий має поверх 18 літ, може взяти гомстед, чверть секції отвореної домініяльної землі в Манітобі, Саскачевані і Альберті, зголошуючий ся мусить явити ся особисто в аґенції домініяльних земель або в суб-аґенції дістріктовій. Брати гомстед через повномочія, можна брати в всякого місцевого аґента домініяльних земель (не суб-аґента) після певних умов.

ОБОВЯЗКИ — мешкати на фармі і управляти землю через три роки. Гомстедовець може мешкати на фармі не менше як 80 акрів не дальше як 9 миль від гомстеду — на певних умовах. В всякім випадку вимагає ся хати в котрій можливо мешкати, хиба тоді як, Коли повинности помешкання відбуває ся в сусідстві

В декотрих дістріктах гомстедовець може примінити чверть секції сусідуючої в його гомстедом. Ціна три доляри за акер.

Обовязки: — Шість місяців мешкати кождого з шість років від дня вступу (включаючи час потрібний до удержання патенту на гомстед) і пятьдесять акрів обробити.

Гомстедовець, котрий повористував ся правом одержаня гомстеду і не може взяти примінки, може купити гомстед в певних дістріктах в ціні 3 доль. за акер.

Обовязки; — мусить мешкати через шість місяців кождого року через три роки. Виробити 50 акрів побудовати хату вартости 300 доль.

Скількість обробленої землі може бути з меншена тоді коли земля з корчовата або камениста.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA, ONT

Elliot, Macneil & Deacon
Адвокати, оборонці, нотарі, які ... в судах карних і цивільних ...
712 & 722 McIntyre Block
Phone Main ... Winnipeg, Man.

ВИБОРЦІ ПЯТОЇ ВАРДИ!
Пан Тарас
ФЕРЛЕЙ
КАНДИДАТ НА АЛДЕРМАНА В 5-ТІЙ ВАРДІ
просить Вас о Ваш голос і поперта при виборах.

П. Т. Ферлей стоїть за тим щоби поліпшити долю робітників в Вінніпег — Зниженє податків — Справедливість для нашого народа.

ГОЛОСУЙТЕ НА
J. G. KIMMEL'A

НА АЛДЕРМАНА ВАРДИ 6-ОЇ (на 1 рік).
П. Й. Г. Кіммель є народним кандидатом, поставленим з рамени Українсько Польсько Німецького Комітету.
ГОЛОСОВАНЄ ВІДБУДЕ СЯ ДНЯ 11 ГРУДНЯ 1914 РОКУ.

Інформациї подаєсь в:
506 Boyd ave. i 834 Main st.
Phone St. John 2003.

Dr. B. GERZABEK
Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома під ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter & Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 7-9 вечером. Telephone: St. John 899 як також в ЛІЧНИЦІ ...МЕДИЧНІЙ, знаній під назвою Приватного Шпиталю під ч. 415-417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано; 3-6 по пол. і 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР! ПОВІДОМЛЕНЄ!
REGAL WINE COMPANY Limited.
Telephone: Main 899. 721 Main Str., Winnipeg.

Ми маємо честь повідомити шановних читачів „КАНАДИ" і ... що ... нашого новоотвореного гуртового складу лікерів. Ми вам поважно ... що найдете наш склад в кождім часі з великим запасом найлучших Вин, Лікерів, Пива, Тютюну і Цигар. Ми маємо у себе на складі всякі найлучші і найпопулярніші сорти.

Наші ціни суть приступні і ... знайдуть в вас поперта. Наша доставка єсть найлучша і найскорша. Замовленя з околиці одержать наше найбільшу услугу і ... Скора і точна доставка того що хто замовить буде завсіди гаслом в нашім складі. Пишіть і приходіть!

REGAL WINE COMPANY LIMITED
721 Main Str., Winnipeg, Man.
МИ ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ.

Edward L. Drewry,
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА St. John Winnipeg
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всім знані.
TELEPHONE: St. JOHN 221.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Напитки в нас ріжнородні і первоpядної знаменитости — зрештою, коли зайдете, або купите в нас тепер, то самі побачите.

Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знизити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка кращa 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Ліпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба ліпше за гальон	$3.50

Угорське вино квартова фляшка від 25ц до $1.25.
На замовленє висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko,
175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річно передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адрес: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisement.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg Man.

РІК II. Вінніпеґ, Ман. Четвер 10 го Грудня 1914. Число порядочне 66. Winnipeg, Man. Thursday December 10th 1914. Число 48.

ДО ВИСОКОПОВАЖАНИХ ПАНІВ ЧИТАЧІВ ПРЕДПЛАТНИКІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ НАШОЇ ЧАСОПИСИ.

Високоповажані Панове!

Многі з Вас запитують нас коли ми побільшимо нашу часопись. Наша часопись як Вам відомо виходила на 8 сторін однак по причині війни котра потягнула за собою фінансовий застій ми були примушені зменшити наші видатки а тим самим зменшити нашу часопись.

Тепер коли рух трохи більше оживлений в Канаді ми хотілиб побільшити наше видавництво. Побільшити не штука однак побільшене коштує гроша.

Наша часопись зробила собі широке вже поле за час свого істнованя і нині ві читає пять тисяч наших прихильників і предплатників. Наша часопись має чотири тисячі читачів, котрі заявились вплатити нам передплату однак до сего часу еще сего не зробили і до сих Високоповажаних Панів звертаємось з просьбою о ласкаве надісланє нам залеглости і заразом відновленя пренумерати на 1915 рік.

Коли кождий з наших Читачів пришле нам свою належитість то спевностію що ми поширимо нашу часопись і постараємось Вас задоволити.

Предплата наша недуже висока бо лише оден долар на рік, і ми віримо що так маленьку суму найде і найбіднійший з наших предплатників.

Той читач що читає часопись а нехоче за ню платити приєднать кого иншого в свого таки брата во Христі сусіда і приятеля того котрий заплатив належитість.

Кождий хто нам пришле предплату сейчас отримає від нас прекрасний календар "Українська Родина" на 1915 рік. Календар оздоблений богатома ілюстраціями з теперішньої війни як також з нашого Канадійського житя. Самий календар коштує 50 цт. а ми вишлемо єго кождому хто нам пришле предплату на 1915 рік. Тепер війна і календарів мало тому спішіть ся з висилкою долярів.

З надією що Високоповажані Панове сповнить свій обовязок,

пишемось з глубоким поважанєм

АДМІНІСТРАЦИЯ "КАНАДИ".

Гроші висилайте на адрес:
RUTHENIAN PUBLISHING CO. LTD.,
261 FORT STR., WINNIPEG, MAN.

ВІСТИ З ПОЛЯ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

НІМЦІ ПРИПУСТИЛИ СИЛЬНИЙ АТАК НА ПРАВІМ КРИЛІ В БЕЛЬГІЇ.

В лісах Аргонських веде ся завзята борба.

І знов минув тиждень великого неспокою і сьвітової борби чоловічества.

На західнім тереві війни де стоїть проти себе поверх два міліони уоружених людий, не було в минувшім тижни жадної значної зміни. Тут і там були атаки і контр-атаки малих відділів. "Чорні Марії" грали цілий тиждень як зашмайно, викидаючи горячий огонь з своїх пащек.

В Бельгії Німці припустили сильний атак, на союзні армії, в околиці Сант Елой, однак відстали віднерті. Над рікою Іпрес Німці старались пробитись через лінію союзників, однак їм се не удалось.

В лісах аргонських велась цілий тиждень завзятійша боротьба. Тут жовнірі маючи сякий такий захист поза деревами нападали одні на других і виганяли одні других з ваших позицій. Нераз окопи були так близько, що воюючі армії перекликувались одні з другими або грозили собі взаїмно кулаками...

Після програми.

Головний командант німецької армії на заході доносить до Берліна, що в него все їде після уложеної програми. Німці концентрують велику силу війск на правім крилі в Бельгії, що значить, що они задумують припустити другий сильний атак на ліве крило союзників, котре они хотять перебити і дістатись до Калайс пілля пляніп Кайзера. На лівім крилі союзників стоїть армія Британії зміцнена новими полками, котра коли прийде до головного атаку, буде мати до сить роботи, щоби придавити Німців.

Бомбардують прибереже.

Британсько - французька фльота дасть добре в знаки Німцям в Бельгії. Німецькі армії всюда відступили від берегів по причині, що Британські і французькі воєнні кораблі зачали бомбардувати з води німецькі позиції на суші. Тылько стрільні з цьоих союзних кораблів відігнали Німців на десять миль від берега.

І спокій коштує гроші.

Італійський міністер фінансів Сіґньор Каркано вніс бажане перед парламент, жадаючи 200 міліонів долярів на покрите коштів військових операцій, спричинених війною в Европі. Як знаємо, Італія не хоче брати участи в теперішній війні і заявила себе зовсім неутральною, однак утриманє неутральности потребує військових операцій, котрі як видно, [illegible] штують величезні суми гроша.

Рекрути на побоєвищу.

Франція видала розпорядженє, котрим покликає браніїв з 1915 і 1916 року, щоби ставились сейчас до активної служби. Се суть переважно 16 до 18 літні хлопці, які будуть приготовувати ся до участи в теперішній війні. 1.600 з них забрали в околицю Маукс на побоєвище, де учать їх копати шанці і показують їм шанці роблені Німцями і Французами в часі недавної битви. Ся околиця є раз коло разу зрита окопами і єго ри виглядає як робота великого крета.

Звернули Прапор.

Російський цар Николай звернув Франції французький прапор, котрий ще 1870 року здобули Німці від Французів і тримали у себе. В послідним російським наїзді в Східну Прусію, Росіяни найшли прапор в кватирах офіцирів пруського реґементу драгонів в Лик. З розказу царя прапор зложено у французькій амбасаді в Петрограді.

НІМЦІ ПОБИЛИ РОСІЯН І ЗАБРАЛИ ЛОДЗЬ.

Росіяни бомбардують Краків.

Німчас коли на західнім тереві війни не зайшла жадна велика зміна, очи цілого сьвіта були звернені на східний терен війни, де межи ріками Вислою і Ватою, в Польськім Королівстві задились до крове вої розправи міліони людий. Коли віла правдива історія тої оружної борби буде написано то сьвіт узнає, що се була найзавзятійша борба в сьвіті.

Російською армією доводив на чолі Великий Князь Николай Николаєвич, маючи на лівім крилі Генерала Ренненкампфа, а на лівім генерала Димитрієвича. По німецькій стороні головно - командуючим був генерал Гінденбург, маючи до помочи генерала Макензен і генерала Ауфенберга на правім крилі.

Перед початком тої великої розправи німецький цісар Вільгельм телеграфував до генерала Гінденбурга такими словами: "Покажи ся, очи цілого сьвіта суть звернені на тебе."

Головним товчком в тій битві було заняти місто Лодзь, яке вже раз було в руках Німців, а котре тепер мали в руках Москалі. Коло того міста сконцентрувалась найбільша сила війска. Боєва лінія розтягалась [illegible] починаючи від Балтийського моря, а скінчивши на Карпатами.

Злачасу тішили ся

Найсильнійша битва відбувалась на північний захід від Лодзі, на лінії межи Кутном а Ловіч. Генерал Макензен загнав ся в тій битві задалеко. Він напер на російську лінію розломив її і пручи дальше дістав заскочений з боків і з заду Москалями. Тоді то власне Москалі думали, що Німцеви капут і давай трубити в телеграмах, що вони виграли битву. Однак Німець не з тіля битий, генерал Макензен побачивши, що він окружений і відтятий від решти армії, зробив, як кажуть стратегіки найспритнійший маневр і обернув ся бити в другу сторону до своїх. Російські генерали остовпіли; не знали, як той маневр витолкувати, бо видїли, що він згубний і що не удасть ся. Макензен думав однак і инакше. Він з цілою заїзостию тигра, що дістав злананий в клітку, вдарив на Росіян і тут власне почалась страшна різня. Окружені зі всіх боків Москалями, обсипувані градом куль і огню, по купах трупів своїх товаришів Німці все перли і прорубували собі дорогу до своїх назад. Згубивши тисячі в убитих, вони доперли піли, вирвались з обіймів Росіян і цофались взад. За ними гонили і крок в крок біли ся Москалі.

Зайшли за далеко.

Однак тут знов сталась нова пригода. Німці, коли побачили, що Росіяне загнались за далеко за ними, і що генерал Ренненкампф зі своєю армією з котрою мав прийти Росіянам на поміч спізнив ся о два дні пристали, обернулись і з цілою силою знов вдарили на Росіян. Борба ся була страшен на і тревала майже десять день без перестанку. Німці побили Росіян, забрали Ловіч і Лодзь. В борбі тій згинуло тисячі жовнірів по обох боках.

ЯК ВИГЛЯДАЄ В ДІЙСНОСТИ ВІЙНА?

Лист з Перемишля.

Американський кореспондент, В. Дж. Шеперд прислав до американської прееп лист, вкім барвно оповідає свої спостереження з війни, пороблені в австрійській армії під Перемишлем. До тепер ще ні оден американський воєнний кореспондент не писав про австрійське військо в бою в теперішній війні.

Лист Шеперда був висланий дня 29-го жовтня з Перемишля до Ню Йорку.

Перемишль, 29-го жовтня.

"Осьтут є частина мого дневника з вчерашнього дня, який я перебув на австрійській боєвій лінії, 20 миль звідси:

7. год. 45 мінут рано.—Під ескортою полковника Гоца і капітана Мякіча вибираємось на фронт. З мною вибираються: Джан Квинсі Едемс, американський маляр і Роберт Дан кореспондент "Ню Йорк Івнинг Пост", який лиш що прибув сюди. Всідаємо до звичайного галицького воза, який не мав пружин, а мав плетений кіш.

8. год. рано. — Ми тепер на головній дорозі, ведучій з великої перемиської фортифікації до горбів, на яких артилерійний огонь дуже сильний. О годині 8 мінут 10 переїзджаємо попри холерничний шпиталь а пять мінут пізнійше минаємо брами внутрішних фортифікацій.

Дорога вкрита возами. Два ряди возів легко опакованих їде в тім напрямі що ми. До Перемишля знов їде лівим боком дороги иншиий ряд возів, повних ранених і хорих. Пара з тисячів спочених коний стає як мрака над дорогою. Се так гарний вид, що навіть ранені вдивлюють ся в нього. Хорі люди, деякі зі зеленими лицями і з обвислими, отвореними губами — як у жертв холери — звісили голови на ніп мертві.

8 год. 15 мінут. — По обох боках дороги, на зораній землі, вирівляють ся великі відділи рекрутів. Мокру землю стоикали вони на чорне, гладке поле, що блищить ся як масло.

8 год. 30 мінут. — Межи тисячами цікавих видів — завважали ми свиню, що їхала на сидженю воза як жовнір. Її привязали там, аби не втікла від обіду — хоть се не мав бути її обід, але з неї обід.

8 год. 35 мінут. — Минаємо зовнішний перстень фортифікаций. Боєві рови встелені плетінками або соломянками. Як далеко оком сягнути на право і ліво від нас, тягне ся ліс колючого дроту.

9 год. 10 мінут. — Наш віз не має пружин. Тепер я вже знаю, чому всі ранені жовнїри яких я бачив на таких возах, мають такі змучені лиця.

9 год. 35 мінут. — Дорога сходить в долину. По обох боках тягне ся величезний табор шатер і закритих возів. Над табором виносить ся дим з тисячів огнів. Болото, жовнірі, корупки, дим, коні, вози горби хліба, упряжи і карабіни — се то зливає ся в чудний образ тяжкий до опису. О боки вкриваючий сотки акрів долини. Се табор резерви.

9 год. 45 мін. — Їдемо вже через табор. "Гелов, Американець!" — закричав хтось до мене з закритого воза. Чоловік показав мені лист, який він лиш що написав. Лист був адресований: Гелен О. Рис, 1300 Калверт Стріт, Балтімор. Писав його офіцир Карл Гофман з одинайцятого корпусу армії. Се був високий, гарний мущина. Він жив давнїй ще в Америці.

9 год. 50 мін. — Над горбами літають два аероплянн, оден округлий бальон і оден до керовани.

10 год. 20 мін. — Переходимо вузкоторову зелізничу дорогу, положену через зорану землю. Се зелізниця артилерії. Вози дуже малі, але коні тягнуть їх скорше як по звичайній дорозі. Цілий шнур возів тягне ся на виднокраї. Вони достарчають бомб і шрапнелів артилерії, що розложила ся на горбах дві милї дальше.

На зелізничім дворци в Германовичах бачили ми ранених і хорих. Вони чекали на поїзд, що мав забрати їх до головного шпитали.

10 год. 30 мін. — Гук стрілів не устає. Австрійські батерії вистрілюють з одної гармати на раз. Російські стріляють сальвами. Оден, два, три, чотири, пять, шість — стрілянуть австрійські гавбиці. Бр-р-р-р стрілянуть російські гармати, випалюючи всі

Дальше на стор. 4-тій.